

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

  **ASTEA
MOLDOVEI**

PUBLIKAȚIE
EDITATĂ
DE MINISTERUL
APĂRĂRII
AL REPUBLICII
MOLDOVA

Nr. 9 (703)
2023

SCUTUL DE FOC/ RAPID TRIDENT **2023**

Peste 500 de militari din cadrul Armatei Naționale, armatelor SUA și României, au participat în premieră la exercițiul multinațional combinat „Scutul de Foc/Rapid Trident — 2023”.

CURRINS

■ VIAȚA MILITARĂ

4

SCUTUL DE FOC/RAPID TRIDENT 2023

Peste 500 de militari din cadrul Armatei Naționale, armatelor SUA și României, au participat în premieră la exercițiul multinațional combinat „Scutul de Foc/Rapid Trident — 2023”. Exercițiile s-au desfășurat în diferite locații ale Republicii Moldova, precum Hîncești, Cimișlia, Ialoveni, Anenii Noi, Criuleni și altele.

21

CE MAI CITEȘTE ARMATA?

Pasiunea pentru lectură nu mai constituie o prioritate pentru tânăra generație. Tehnologiile moderne fură mai tot timpul liber și puțini se pot lăuda cu faptul că citesc cu regularitate. Totuși, în armată, spre exemplu, cărțile nu rămân prea mult uitate pe rafturile bibliotecilor.

22

MÂNDRI CĂ VORBESC ROMÂNEȘTE!

În contextul Zilei Limbii Române ne-am propus să cunoaștem tinerii pentru care armata este nu doar o școală de militărie, ci și una de română.

■ COOPERARE

8

MISIUNEA LIBANEZĂ FINALIZATĂ CU SUCCES

După șase luni de mandat, primul contingent al Armatei Naționale detașat în misiunea UNIFIL (Forța interimară a Națiunilor Unite în Liban) din Republica Libaneză a revenit acasă.

Șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Vladislav BACIU,
tel. 022-252-252

locțiitor-șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Sergiu LECA

Echipe redactională:

sergent clasa I Vitali IOVU

Teodor IOVU
Steluța MOSCALCIUC
Kateryna RUSSU
Liuba VICOL
Ion VULPE

oasteamoldovei@army.md
tel.: 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:

locotenent major Ludmila SOLOMON
locotenent major Mihail ȘAMBRA
locotenent Andrei GHERVAS
tel. 022-252-019

■ ALMA MATER MILITAR

10 ARIPI SPRE O CARIERA MILITARĂ

Acum câteva săptămâni au pășit entuziasmați pragul Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, iar la sfârșit de august, în prezența șefului Marelui Stat Major, comandantul Armatei Naționale, general de brigadă Eduard Ohladciuc, lectorilor și a celor mai dragi ființe, studenții anului I au depus jurământul de credință Patriei.

■ EVENIMENT

12 ARMATA NAȚIONALĂ LA 32 DE ANI DE LA ÎNFIINȚARE

La 3 septembrie s-au împlinit 32 de ani de la fondarea Armatei Naționale. În această perioadă de timp, sectorul de apărare al Republicii Moldova a demonstrat loialitate față de cetățeni, perseverență, demnitate și onoare în toate acțiunile efectuate de-a lungul existenței instituției.

■ ARMATA ȘI SOCIETATEA

16 PLATOUL UNITĂȚII „INVADAT” DE COPII

Curioși să afle cât mai multe lucruri despre lumea armatei, un grup de copii de la tabăra de vară „Solidaritate, Egalitate, Pace” din cadrul, Bibliotecii polone „Adam Mickiewicz” au avut parte de o vizită de familiarizare la una din unitățile militare din orașul Chișinău.

■ DE LA OM LA „OM”

18 ARMATA OAMENILOR DE VALOARE

Nu este simplu să fii militar și doar cei înzestrați cu caractere puternice ajung să-și numere anii de activitate și realizările îndeplinite de-a lungul carierei. Un exemplu elocvent este și colonelul Eduard Loghin, comandantul Centrului Militar Municipal Chișinău.

■ ISTORIE MILITARĂ

23 ÎNTREBĂRI SIMPLE DESPRE UN RĂZBOI COMPLICAT

8 DE CE-uri despre războiul de pe Nistru

Secția rețele socializare:

locotenent major Gheorghe GURĂU
locotenent major Irina ȚURCAN
locotenent Igor ROȘCOVAN
tel. 022-252-021

Materialele publicate de „OASTEA MOLDOVEI” reflectă opinia autorilor care s-ar putea să nu exprime poziția redacției. Reluările din „OASTEA MOLDOVEI” trebuie să conțină trimerile la sursă.

„Oastea Moldovei” (Revistă)-
ISSN 1857-3703

Centrul mass-media militară
or. Chișinău,
șoseaua Hîncești, 84

Tipar SRL “Fotrot”,
Adresa: mun. Chișinău, str. Florilor, 1
Tel.: (373-22) 49-39-36
e-mail: foxtrotmd@gmail.com,
www.tipografia.md

SCUTUL DE FOC/ RAPID TRIDENT *2023*

Peste 500 de militari din cadrul Armatei Naționale, armatelor SUA și României, au participat în premieră la exercițiul multinațional combinat „Scutul de Foc/Rapid Trident — 2023”. Exercițiile s-au desfășurat în diferite locații ale Republicii Moldova, precum Hîncești, Cîmișlia, Ialoveni, Anenii Noi, Criuleni și altele.

Pe parcursul aplicațiilor, militarii s-au antrenat cot la cot în executarea diferitor procedee ale pregătirii de luptă, accentul fiind pus pe interoperabilitatea participanților în executarea misiunilor care implică procedee utilizate de subunitățile de infanterie și artilerie.

Exercițiul multinațional combinat s-a desfășurat în premieră în cadrul Armatei Naționale. Startul acestuia a avut loc la Baza militară de instruire a Armatei Naționale Bulboaca, după care a continuat în mai multe localități din țară, unde subunitățile de infanterie și artilerie au colaborat pentru a realiza obiectivele stabilite. În cadrul aplicațiilor au fost implicate echipe de evaluatori formate din militarii moldoveni, americani și români. Aceștia la rândul lor au evaluat acțiunile efectivelor atât din punct de vedere teoretic, cât și practic.

Obiectivul exercițiului a fost ca militarii unităților de artilerie și infanterie să conlucreze mai eficient în scopul sporirii eficacității pregătirii de luptă a acestora în cadrul misiunilor de menținere a păcii.

Prezent la evenimentul final, ministrul Apărării Anatolie Nosatîi a declarat că rezultatele obținute de militari în tim-

pu exercițiului au fost la nivel înalt, partenerii internaționali având o contribuție semnificativă în vederea desfășurării exercițiului multinațional combinat „Scutul de Foc/Rapid Trident — 2023”. „Exercițiul respectiv a implicat subunități precum, infanterie, cercetare, artilerie și apărare antiaeriană. Acestea au conlucrat la un concept elaborat și planificat împreună cu partenerii, ceea ce a permis desfășurare mai multor scenarii. Rezultatul este unul foarte bun. Personal am observat cum militarii sunt mai încrezuți decât în timpul antrenamentului din anul trecut. Aceasta este datorită echipamentelor avute în dotare, fapt ce le-a permis să activeze eficient pe timp de zi și noapte. Tot ce facem noi este ca instituția de apărare să devină mai pregătită, capabilă de răspuns la orice scenariu militar”, a precizat ministrul Apărării.

Șeful instituției naționale de apărare, conducerea Armatei Naționale, împreună cu oficiali din SUA, România, corpul de atașați militari, au urmărit acțiunile demonstrative ale militarilor la locurile de instruire, stabilite conform scenariului exercițiului. În contextul evenimentului, ambasadorul SUA în Republica Moldova Kent D. Logston

a menționat că datorită unor asemenea exerciții și a dedicației participanților, Armata Națională se dezvoltă cu pași încrezuți. *„Suntem bucuroși să fim parteneri ai Armatei Naționale, ai Guvernului și ai cetățenilor Republicii Moldova. Este foarte important să oferim sprijinul necesar în reformarea sectorului de apărare, să contribuim la modernizarea Armatei Naționale, pentru ca aceasta să fie capabilă să își apere neutralitatea constituțională”,* a afirmat oficialul SUA.

Alături de militarii moldoveni și români au fost și ofițerii și sergenții din cadrul forțelor armate ale SUA. Aceștia au oferit suportul teoretic și practic pentru planificarea tuturor etapelor exercițiului, comenzilor și tacticilor utilizate, colaborând cot la cot.

În amploarea aplicațiilor militare desfășurate în poligoanele Armatei Naționale, comandantul companiei de infanterie din partea SUA, căpitan Vincent Bartram a subliniat că toți participanții la aplicații au dat dovadă de organizare, dedicație și lucru în echipă. *„Este o bună oportunitate în vederea obținerii unor noi abilități de la ceilalți militari și, totodată, de a oferi sfaturi utile partenerilor moldoveni și români conform standardelor după care am fost instruiți. Împreună cu compania de infanterie participăm pentru prima dată la un astfel de exercițiu și suntem foarte entuziasmați că am avut ocazia să punem în aplicare toate cunoștințele câpătate”.*

Totodată, sergentul Jeremy Bunch din cadrul armatei Statelor Unite ale Americii susține că militarii moldoveni au aplicat corect tacticile de manevră utilizate de subunitățile de infanterie, și au însușit rapid teoria aplicată în cadrul exercițiului.

”

Acest tip de exercițiu îmbunătățește cooperarea și coordonarea în domeniul militar, ceea ce poate crește eficiența în cazul unor operații comune sau în situații de criză.

*Maior Vitalie CRECIUN,
comandantul Batalionului 21
infanterie mecanizată*

„La etapă inițială, toți cei prezenți la cursul teoretic am fost instruiți cum să acționăm în cadrul aplicațiilor și care vor fi locațiile, stabilite pentru antrenament. Militarii moldoveni au făcut cunoștință cu compania de infanterie a armatei SUA și cum aceasta acționează ca subunitate. Prezenți la partea practică, alături de parteneri, am executat toate cerințele stabilite și am fost foarte bucuroși să conlucrăm pentru a atinge obiectivul comun”, a precizat sergentul Jeremy Bunch.

Militarii Armatei Naționale susțin că experiența câpătată la exercițiu le-a oferit noi tehnici și tactici de luptă care vor spori eficacitatea militarilor în diferite misiuni. Locotenent Dorina Lupu participă al doilea an consecutiv la exercițiul internațional „Scutul de Foc”, anul acesta îndeplinind funcția de comandant de baterie. *„De la colegii noștri din România și Statele Unite ale Americii, ne străduim să învățăm noi procedee de luptă, dar și să facem schimb de experiență pentru îndeplinirea misiunilor. Mă simt bine la poligon și sunt în „stihia” mea, îmi place acțiunea și adrenalina. De asemenea, aceleași emoții le trăiesc soldații și sergenții din subordine, bucurându-se de fiecare succes. Consider că orice militar trebuie să participe la asemenea exerciții cu militarii din cadrul altor armate, pentru a îmbunătăți eficacitatea întregului contingent*

la îndeplinirea misiunii stabilite. Îmi doresc să fiu prezentă la mai multe exerciții de acest gen, atât în țară, cât și peste hotare pentru a obține o pregătire profesională mai bună”.

La rândul său comandantul Batalionului 21 infanterie mecanizată, maior Vitalie Creciun a menționat că participă pentru a doua oară la exercițiul „Rapid Trident” și este bucuros pentru că s-a desfășurat la poligoanele Armatei Naționale, alături de partenerii internaționali. „După părerea mea, acest tip de exercițiu îmbunătățește cooperarea și coordonarea în domeniul militar, ceea ce poate crește eficiența în cazul unor operații comune sau în situații de criză. De asemenea, oferă oportunitatea de a împărtăși experiență și de a învăța unii de la alții, contribuind la dezvoltarea profesională a militarilor. În aceste zile și nopți, militarii noștri trăiesc diverse emoții pe parcursul instruirilor. Ele variază de la încercarea de a interacționa, comunica cu colegii străini și a învăța lucruri noi, până la stresul și presiunea de a reuși să execute sarcinile în condiții reale. Totodată, există și sentimente de satisfacție și împlinire atunci când obiectivele exercițiului sunt îndeplinite cu succes”.

Despre activitățile practice în care au fost implicați artileriștii, soldat cl. II Vadim Culibaba a subliniat că procesul de amenajare a terenului necesită o pregătire minuțioasă.

„Ajungând spre locația stabilită am efectuat mascarea mijloacelor de artilerie. Ce ține de interacțiunea cu partenerii ro-

mâni și americani, ne înțelegem foarte bine, avem un schimb de experiență interesant, care va fi util în viitoarele activități. Chiar dacă nu toți cunosc limba engleză ne ajutăm reciproc ca să însușim cât mai multe lucruri utile”.

Totodată, militarii din România au afirmat că experiența câpătată în poligoanele Armatei Naționale va deschide noi posibilități de colaborare și de încheiere a deprinderilor teoretice și practice acumulate. „În timpul exercițiului am avut o relaționare foarte bună cu militarii din Republica Moldova. Am folosit aceleași tehnici, tactici și proceduri, reușind să îndeplinim obiectivul pe care l-am avut și anume de a stabili un nivel ridicat de interoperabilitate între forțe și, de asemenea, de a avea o bună coordonare a operațiilor militare într-un cadru multinațional. Particip pentru prima dată la un asemenea exercițiu multinațional și consider că instrucția în comun a decurs la un nivel ridicat. Mergem acasă cu lecții învățate. Consider că militarii Armatei Naționale s-au descurcat foarte bine și s-au încadrat în parametrii stabiliți”, a conchis locotenent Alexandru Mocănașu.

De menționat, că exercițiul de instruire bilateral „Scutul de Foc” se desfășoară anual, începând cu 2015, la poligoanele din Republica Moldova și România, și este inclus în planul de instruire al Armatei Naționale pentru anul 2023. În acest an, în premieră a fost combinat cu „Rapid Trident”.

Locotenent Andrei GHERVAS

MISIUNEA LIBANEZĂ FINALIZATĂ CU SUCCES

- După șase luni de mandat, primul contingent al Armatei Naționale detașat în misiunea UNIFIL (Forța interimară a Națiunilor Unite în Liban) din Republica Libaneză a revenit acasă. Asigurarea stabilității în regiune și protecția obiectivelor importante sunt principalele activități desfășurate de cei 32 de militarii moldoveni, alături de colegii lor prezenți în Baza multinațională Sector West HQ UNP 2-3, din localitatea Shama.

Ajunși în Republica Moldova, pacificatorii au fost întâmpinați la Aeroportul Internațional Chișinău de către ministrul Apărării Anatolie Nosatii și șeful Marelui Stat Major, comandantul Armatei Naționale, general de brigadă Eduard Ohladciuc, cărora le-au raportat misiunea îndeplinită cu succes. *„Cu o deosebită plăcere mă aflu astăzi aici, să vă spun bine ați revenit acasă. Vă mulțumesc pentru că ați executat funcțiile atribuite la cel mai înalt nivel. Pentru Republica Moldova și Armata Națională, participarea primului contingent militar național sub egida Organizației Națiunilor Unite, alături de reprezentanții a 40 de țări, este un moment istoric. Știu că nu a fost ușor, dar ați demonstrat că sunteți bine pregătiți, purtând cu onoare drapelul țării noastre și asigurând pacea pe țărâm străin”,* a menționat șeful de la Apărare, Anatolie Nosatii.

Potrivit comandantului contingentului, căpitan Nicolae Ținevschi, militarii au activat în componența detașamentului din Italia, dovedind că sunt capabili să îndeplinească calitativ orice misiune. *„Datorită operațiunilor internaționale anterioare, am reușit să mă afirm cu brio în calitate de comandant. Aflându-mă în Republica Libaneză, am acumulat o experiență vastă, iar împreună cu efectivul*

am format o echipă de nota zece. Majoritatea pacificatorilor sunt recent încorporați în serviciul militar prin contract, dar prin motivație, au depășit toate greutățile și au izbutit”, a precizat căpitanul Ținevschi.

Sergentul clasa II Dmitrii Berladean este unul din pacificatorii moldoveni care timp de jumătate de an a contribuit la menținerea păcii într-o țară măcinată de probleme interne și conflicte militare. Fiind la a doua misiune internațională, militarul mărturisește că pe parcursul desfășurării mandatului, provocări majore nu a avut de înfruntat, ba mai mult, populația locală pare a fi destul de pașnică, în lipsa provocărilor generate de anumite categorii de cetățeni. *„UNIFIL a fost o experiență valoroasă și de neuitat, având ocazia să aplic în practică cunoștințele dobândite în armată, să leg prietenii cu militari din alte state și să descopăr noi culturi. La finele lunii februarie, am ajuns în Liban, descoperind o țară ce reflectă un tablou controversat, unde opulența și sărăcia merg mână-n mână. Noi am „prins” o perioadă liniștită, fără*

Forța interimară a Națiunilor Unite în Liban a fost înființată pentru retragerea forțelor israeliene din sudul Libanului, restabilirea păcii și securității internaționale, acordarea asistenței în reîntoarcerea autorității sale în zonă. La cererea Guvernului Libanului, mandatul UNIFIL este reînnoit anual de către Consiliul de Securitate.

Decizia de participare a militarilor moldoveni a fost aprobată de Parlamentul Republicii Moldova în luna noiembrie 2021. Pe 23 august 2022, primii patru ofițeri ai Armatei Naționale au fost detașați, pentru a activa în Statul Major al comandamentului misiunii. Ulterior, la 27 februarie 2023, în Liban s-a deplasat și contingentul de 32 de militari revenit recent în Patrie.

“

Pentru Republica Moldova și Armata Națională, participarea primului contingent militar național sub egida Organizației Națiunilor Unite, alături de reprezentării a 40 de țări, este un moment istoric. Știu că nu va fost ușor, dar ați demonstrat că sunteți bine pregătiți, purtând cu onoare drapelul țării noastre și asigurând pacea pe tărâm străin”.

Ministrul Apărării Anatolie NOSAȚII

”

pericole iminente. Cel mai dificil a fost înfruntarea dorului de casă și de cei dragi, însă, grație mijloacelor informaționale, am avut posibilitatea să ne susținem reciproc și să ne simțim, într-un fel, aproape”, a spus sergentul clasa II Berladean.

Pentru pacificatori a fost un test de curaj, de anduranță, dar și o dovadă că Republica Moldova își respectă angajamentele, fiind un furnizor de securitate în lume. Operațiunea UNIFIL a reprezentat un moment cu puternică însemnătate în vederea profesionalizării fiecărui participant în parte. Prezenți în aria de responsabilitate, aceștia au fost antrenați la trageri de luptă, ședințe privind acordarea primului ajutor medical, precum și la diferite evenimente sportive alături de pacificatorii din Italia, Franța, Polonia, Serbia, Germania, Coreea de Sud și alte state. În Liban, soldatul clasa I Gheorghe Vauc a trăit primul contact cu realitatea unei operațiuni internaționale. Fiind la funcția de pușcaș, în acest răstimp, a avut posibilitatea să-și verifice deprinderile teoretico-practice, precum și să lărgescă orizonturile profesionale. „*M-am bucurat de camarazi devotați din diferite state. Rezultatul conlucrării, schimbul de experiență și comunicarea, ne-au ajutat să formăm o prietenie pe care o vom păstra în ani. Temperatura ridicată nu ne-a împiedicat să ne facem datoria, fusesem asigurați cu tot necesarul pentru a fi protejați. În semn de respect față de militarii libanezi și localnici, am învățat câteva cuvinte de bază: „Marhaba” – tr. salut, „Shukran” – tr. mulțumesc, „Maasalamha” – tr. la revedere”*, a comunicat Gheorghe Vauc.

La încheierea activității în Republica Libaneză, pacificatorii Armatei Naționale au transmis atribuțiile omologilor din Armenia, prin înmânarea de către căpitanul Nicolae Ținevschi a drapelul ONU locotenentului major Hamayak Margaryan, superiorul contingentului armean. De asemenea, în cadrul ceremoniei de transfer de autoritate, comandantul batalionului suport, locotenent-colonelul Dario Colaianni a decorat militarii moldoveni cu „Medalia ONU pentru misiuni de pacificare”.

Steluța MOSCALCIUC

ARIPI SPRE O CARIERA MILITARĂ

- Acum câteva săptămâni au pășit entuziasmați pragul Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, iar la sfârșit de august, în prezența șefului Marelui Stat Major, comandantul Armatei Naționale, general de brigadă Eduard Ohladciuc, lectorilor și a celor mai dragi ființe, studenții anului I au depus jurământul de credință Patriei.

Fiecare zi petrecută în realitatea vieții cazone constituie un nou prilej pentru acumularea de cunoștințe și, totodată, pentru întărirea caracterului, spun tinerii admiși la unica instituție de învățământ militar superior din țară. Adaptarea la mediul intern, nu le-a fost destul de prietenoasă. Zilele toride de iulie-august au pus în dificultate și mai mult misiunea, dar nedeterminându-i să renunțe. Totuși, nu e ușor să treci de la pantaloni scurți și maiouri, la uniforma de camuflaj care te acoperă din cap până-n picioare, afirmă novicii. După finalizarea ceremoniei specifice desfășurate la sediul instituției, studenții Dumitru și Damian Gherman, doi frați de 18 și respectiv 19 ani, mi-au împărtășit despre dorința lor de a urma o carieră în domeniu, precizând că împreună le va fi mult mai ușor să treacă peste provocări. „Eu am venit cu această inițiativă și mă bucur că a fost acceptată de Damian. Cursul de integrare l-am trecut cu brio, chiar dacă zilele caniculare de vară ne-au dat mari bății de cap. Pentru noi urmează o perioadă pe cât de interesantă, pe atât de dificilă, dar avem caractere puternice și suntem siguri în forțele noastre”, spune Dumitru. În timpul aceeași discuții de grup, și Damian a menționat despre dorința sa de a se alătura armatei și de a pune umărul la dezvoltarea acesteia: „Milităria este o profesie nobilă și respectabilă. Până la depunerea jurământului, am desfășurat o gama largă de activități ce au avut drept scop familiarizarea noastră cu rigorile armatei. Deși ne pregătim individual, alături de camarazi formăm o echipă bună, fiind viitori parteneri de serviciu și misiune. Împreună vom contribui la fortificarea structurii de apărare. Abia așteptăm să dăm startul anului de studii!”.

Ambițioasă și curajoasă, Mihaela Zabolica este una dintre fetele admise la studii, care a renunțat la ținutele pline de culoare, doar pentru ca să-și vadă visul împlinit, vis pe care l-a avut încă din copilărie. Recunoaște că pasul pe care l-a făcut a fost unul important și va trebuie să depună mult efort menținându-l. „Aici am descoperit o lume nouă, una rigidă și restricționată. Primele zile s-au dovedit a fi solicitante, dar cu ajutorul superiorilor, am trecut mai ușor prin ele. Cel mai greu mi-a fost să înfrunt canicula... prea cald pentru o ținută cu mâneci lungi. De la acești trei ani de studii am așteptări mari: să-mi ofere tot suportul necesar pentru a mă

specializa în domeniu și să devin un bun ofițer al Armatei Naționale”, a spus Mihaela Zabolica.

Pentru Andrei Puiu, băiat crescut într-o familie cu tradiții militare, armata nu este un domeniu atât de străin. Studentul, vădit emoționat, spune că: „Încă de mic copil am simțit o atracție aparte pentru mediul respectiv. Tatăl meu, a fost acea persoană care m-a motivat prin exemplu propriu să accept provocările meseriei, iar astăzi, această puternică dorință a mea s-a transformat în realitate. Am ales specialitatea Conducerea subunităților de infanterie, deoarece îmi place munca în teren, gândesc strategic și nu în ultimul rând mi se potrivește rolul de lider”. În același context, Andrei a menționat că etapa de inițiere în arta militară s-a lăsat cu multe amintiri și emoții frumoase, cele mai puternice momente fiind trăite în poligonul de instrucție de la Bulboaca, dar și în ziua când a jurat credință Patriei și oamenilor ei.

Planuri mari pentru viitorul său are și studenta Andreea Dogoteru. Încă din primele zile de instruire a simțit că aici este locul perfect pentru a-și creiona viitorul, pășind cu încredere în sine peste orice obstacol și depășindu-și propriile limite. „Sunt prima din familia mea care spun „Da” carierei „cu epoleți”. M-am lăsat convinsă de echipa academiei care a venit să promoveze studiile militare la noi în liceu. A fost o decizie bine chibzuită. Conștientizez că responsabilitățile venite odată cu îmbrăcarea ținutei militare, nu sunt dintre cele mai ușoare, însă numele acestea îmi vor căli caracterul. Părinții mă susțin în alegerea făcută. Dacă mama a fost ceva mai rezervată la început, atunci tata m-a încurajat din start”, a dezvăluit tânăra.

În discursul său ținut în fața studenților militari, generalul de brigadă Eduard Ohladciuc a adresat un mesaj de felicitare și mulțumire tinerilor care au decis ferm de a se alătura structurii de apărare, subliniind că: „Ați ales un drum deloc ușor... cu multe provocări, însă numele acestea vă vor determina să fiți mai rezistenți și echilibrați. Prin muncă asiduă și implicare, în timp veți deveni ofițeri adevărați, comandanți ai unităților militare, și de ce nu... comandant al Armatei Naționale. În context, salut eforturile părinților care vă sunt alături în toată această perioadă și vă susțin tendința de a fi cei mai buni”.

La rândul său, comandantul (rector) al Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, colonel Vadim Cemîrtan, i-a asigurat pe debutanți că instituția pe care o conduce dispune de condiții bune de trai și instruire destinate tinerilor care vor să deprindă profesia de militar de la ofițeri bine pregătiți, atât în țară, cât și peste hotare. *„Momentul depunerii jurământului va dăinui în inima și conștiința dumneavoastră pe tot parcursul vieții. În această ambianță festivă vă angajați să purtați cu onoare titlul de militar. Este datoria noastră să vă încurajăm și să vă oferim toate condițiile necesare pentru a vă specializa în domeniul ales și pentru a vă fundamenta un viitor frumos acasă. Noi punem pe prim plan grija și atenția cuvenită față de studenții noștri”*, a afirmat colonelul Cemîrtan în luarea de cuvânt.

Printre părinții care-și urmăreau odraslele cu atenție și mari emoții, am întâlnit-o și pe mama fraților Dumitru și Damian Gherman, Ivana. Femeia a mărturisit că despărțirea de feciori i-a trezit duble sentimente, atât de tristețe, cât și de mândrie. *„E foarte dificil sufletește să-ți petreci doi copii oda-*

tă la armată, dar îi susțin în profesia aleasă. Le mulțumesc fiilor mei și tuturor studenților prezenți astăzi aici, pentru că în aceste vremuri, deloc ușoare, si-au luat angajamentul să ne vegheze pacea”, a spus Ivana Gherman.

Și Serghei Puiu, tatăl studentului Andrei Puiu, a venit să-i fie alături feciorului în cea mai importantă zi din viața unui militar. După încheierea evenimentului, părintele a comunicat că fiind ofițer în rezervă, feciorul său a avut deseori contact cu lumea cazană, fapt care l-a și impulsionat și direcționat către academia militară. *„Îmi doresc lui Andrei o evoluție frumoasă în parcursul profesional, să ajungă un pilon important al sistemului de apărare. Îl susțin și încurajez să meargă categoric spre visul său”*, a relatat Serghei Puiu.

De menționat că după depunerea jurământului militar, tinerii au plecat în concediu pentru cinci zile, iar din 4 septembrie au dat start anului de studii.

Steluța MOSCALCIUC

ARMATA NAȚIONALĂ LA 32 DE ANI DE LA ÎNFIINȚARE

La 3 septembrie s-au împlinit 32 de ani de la fondarea Armatei Naționale. În această perioadă de timp, sectorul de apărare al Republicii Moldova a demonstrat loialitate față de cetățeni, perseverență, demnitate și onoare în toate acțiunile efectuate de-a lungul existenței instituției.

Cu acest prilej, în garnizoanele Bălți, Cahul și Chișinău au avut loc o serie de activități festive. Astfel, la Chișinău, evenimentul a demarat cu depuneri de flori la monumentul lui Ștefan cel Mare și Sfânt din centrul capitalei, monumentul Maica Îndurerată de la Complexul Memorial „Eternitate”, dar și la Cimitirele „Central” și „Sfântul Lazăr”, de către conducerea Ministerului Apărării, Marelui Stat Major, militari și civili ai instituției, alături de corpul diplomatic acreditat în Republica Moldova. Ulterior, ceremonialul aniversar a continuat în Grădina Publică „Alunelul» în prezența sutelor de vizitatori curioși, dornici să descopere lumea militară. Atmosfera a fost distinsă de evoluarea Orchestrei Prezidențiale, interpreților autohtoni, dar și a colectivelor artistice locale. De asemenea, oaspeții au putut admira cele mai interesante momente captate de obiectivele jurnaliștilor militari, prezentate într-o expoziție fotografică. Totodată, sub supravegherea deplină a profesioniștilor, aceștia au executat trageri la tirul amenajat temporar. Punctul de atracție a vizitatorilor, în special a copiilor, a constituit expoziția

de tehnică și armament din dotarea unităților Armatei Naționale. Bucătarii militari au avut grijă să-i servească cu un prânz ostășesc cald.

La eveniment a participat și ministrul Apărării, Anatolie Nosatii. Oficialul a venit cu un mesaj de felicitare adresat tuturor care de-a lungul anilor au fost și sunt parte a Armatei Naționale și garant al păcii și stabilității Republicii Moldova. *„Domnilor militari, angajați civili, veterani și militari în rezervă, vă adresez cele mai sincere felicitări și urări de bine cu prilejul aniversării Zilei Armatei Naționale. Vă mulțumesc pentru prestația bună pe care ați demonstrat-o la îndeplinirea obligațiilor funcționale, activând în interesul țării și al cetățenilor. Un gând aparte transmit militarilor care în acest moment execută servicii în unități, celor care se află în misiuni internaționale de menținere a păcii, dar și familiilor ce le poartă dorul susținându-i în îndeplinirea angajamentelor asumate față de țară”,* a menționat ministrul Nostatii.

Printre cei prezenți l-am întâlnit și pe generalul de brigadă Sergiu Cirimpei care a subliniat că armata reprezintă un pilon important al societății, în fiecare an devenind tot mai dotată și pregătită pentru întregul spectrul de necesități ce țin de domeniul apărării. *„Întâlnim acest eveniment cu emoții foarte frumoase și ne bucurăm că oamenii ne sunt alături. Sunt mândru să fu parte a familiei militare care a de-*

monstrat, demonstrează și va demonstra că reprezintă pacea și securitatea țării și a cetățenilor. Accentuez aportul ofițerilor, sergenților și soldaților în toate activitățile desfășurate de structura de apărare”, a spus generalul Cirimpei.

În parc au venit și studenții Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” pentru a informa tinerii despre posibilitatea de a deveni ofițeri ai Armatei Naționale, prin intermediul studiilor de specialitate în unica instituție de învățământ superior cu profil militar din țară. „Ne bucurăm că oamenii sunt interesați de ofertele prezentate, îndeosebi adolescenții, ei adresând multe întrebări despre specificul programului, antrenamente și particularități ce se atribuie facultăților din cadrul academiei militare. De asemenea, informăm publicul despre facilitățile oferite de instituție”, a comunicat unul dintre studenți.

Militarii Batalionului de Comunicații și Apărare Cibernetică au informat oaspeții referitor la scopul și utilizarea tehnicii din dotare. „Această zi am întâlnit-o cu o deosebită plăcere, fiind un moment special pentru fiecare soldat, sergent, ofițer... cred că și pentru întreaga comunitate. În parcul „Alunelul” am organizat un spațiu unde prezentăm și povestim despre dispozitivele din dotarea batalionului. Pe lângă aceasta, răspundem la toate întrebările oamenilor referitor la cariera militară, activitățile de pregătire și importanța structurii de apărare în cadrul statului”, a spus maiorul Andrei Șipilov.

Și ofițerii din cadrul Batalionului Destinație Specială „Fulger” au amenajat o mică expoziție de echipament militar. Ei le-au vorbit vizitatorilor despre specificul fiecărei unități de armament, demonstrându-le procedurile corecte de operare cu acestea. „Prezentăm armamentul ușor de infanterie din dotarea unităților Armatei Naționale. Povestim celor interesați despre optică, calibrul, distanța maximă de tragere, numărul de cartușe introduse, cum corect se mănuiesc acestea și specificul reculului fiecărei arme în parte”, a afirmat un ofițer al BDS.

În cadrul evenimentului sergentul clasa III Victor Spinei, în calitate de felcer superior, ne-a comunicat că profesia de medic în sectorul de apărare are un loc deosebit: „Noi, militarii Armatei Naționale, cu fiecare zi ce trece, devenim mai pregătiți și instruiți. Când privește acordarea primului ajutor medical, pot spune că suntem dotați cu echipament de ultima generație pe care îl putem aplica conform tuturor procedurilor prevăzute de către medicina militară”.

De asemenea, Ziua Armatei Naționale a fost sărbătorită la Universitatea de Stat din Moldova, municipiul Chișinău, Universitatea de Stat „Alecu Russo” din municipiul Bălți și Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul, unde conducerea Ministerului Apărării și Marelui Stat Major, alături de militari și angajați civili, au susținut lecții publice cu genericul „Armata Națională — de 32 de ani garant al păcii și securității”.

Armata Națională a fost creată la 3 septembrie 1991, prin decretul Președintelui Republicii Moldova.

Locotenent Andrei GHERVAS

„În sudul Moldovei, lângă Prut, tradiția artei se transmite neîntrerupt generațiilor următoare. Dragostea de meșteșug, folclor, în general de neam și țară îi face mai buni pe oameni, iar muzica, redată inclusiv prin acordeon, vine ca un suport adițional, ce subliniază caracterul împăciuitoare”.

*Soldat clasa I Eugen MANOLE,
acordeon*

*Dorința unui militar e ca fiecare zi
să fie în DO major*

OCTOMBRIE

Lu	2	9	16	23	30
Ma	3	10	17	24	31
Mi	4	11	18	25	
Jo	5	12	19	26	
Vi	6	13	20	27	
Sb	7	14	21	28	
Du	1	8	15	22	29

PLATOUL UNITĂȚII „INVADAT” DE COPII

Curioși să afle cât mai multe lucruri despre lumea armatei, un grup de copii de la tabăra de vară „Solidaritate, Egalitate, Pace” din cadrul, Bibliotecii polone „Adam Mickiewicz” au avut parte de o vizită de familiarizare la una din unitățile militare din orașul Chișinău.

Potrivit locotenent-colonelului Alexandru Popovschi, la solicitarea Directorului bibliotecii Svetlana Gumeni, a fost organizată o vizită de familiarizare cu activitatea cotidiană a efectivului din Tabăra militară nr. 142. „Această activitate este un bun prilej de a promova în rândurile cetățenilor sentimentul de dragoste față de țară, dar și față de valorile noastre naționale. Copiilor le-au fost prezentate clasele de instrucție, cantina, dormitoare, echipamentul, dar și tehnica din dotare”.

Aceștia au pășit pragul unității militare fiind îndrumați de către șefa bibliotecii Svetlana Gumeni, dar și de alți însoțitori. În context, directoarea filialei „Adam Mickiewicz”, a specificat că tabăra s-a desfășurat pe parcursul întregii veri și a reunit copii refugiați din Ucraina, copii din familii social-vulnerabile, copii cu nevoi speciale și cititori ai bibliotecii. „Scopul excursiei este de a integra atât copiii ucraineni, cât și moldoveni în viața culturală și socială a Republicii Moldova. Acest lucru este posibil prin intermediul colaborării frumoase dintre ei. Totodată, le facem cunoștință cu spațiul țării noastre, locurile pitorești, turistice, și nu în ultimul rând cu instituții de stat. De data aceasta au oportunitatea să cunoască lucruri deosebite și să trăiască momente inedite alături de militari. Așadar, le oferim posibilitatea să aibă parte de o vacanță cum nu au mai avut-o până acum”.

Pe parcursul vizitei copii au descoperit realitatea vieții cazone. Aceștia au urmărit cu atenție cum au loc antrenamentele zilnice ale ostașilor în termen, dar au și văzut unde își petrec timpul cei aflați la datorie. În cadrul excursiei le-au fost prezentate uniforme de gală și de paradă,

totodată, având posibilitatea de a îmbrăca unele elemente. Fiind încântați de cele văzute, aceștia nu au ezitat să ne împărtășească din impresiile acumulate.

Este pentru a doua oară când Alex Șchiopu are ocazia să viziteze o unitate militară, iar prima lui întrebare a fost: „Da noi mâncăm azi hrișcă?” Ei bine de data aceasta la prânz copiii au gustat din bucatele ostășești care au inclus: supă de legume, fasole cu carne, suc și biscuiți. „Eu am mai fost odată cu elevii de la școală într-o astfel de excursie... mi-a plăcut și atunci și acum. Am aflat lucruri noi, am văzut unde dorm soldații, unde se antrenează, dar și unde își petrec timpul liber”, ne-a spus entuziasmat Alex.

Emilia Plotnic și Andreea Uzun sunt două fete ce vin din licee diferite, dar care au pășit pragul unității cu aceeași dorință arzătoare de a descoperi cum își petrec timpul soldații încorporați în serviciul militar în termen.

Andreea ne-a spus că îi este interesant cum arată cazărțile unde trăiesc soldații și își petrec majoritatea timpului. „Am văzut sălile unde se instruiesc militarii, unde dorm și se recrează. Am observat că soldații din Batalionul Gardă au acvariu cu peștișori și o broască țestoasă de care au grijă cu mare drag”, ne-a comunicat Andreea.

Un alt participant este Sebastian Bolon. Întrebat dacă și-ar dori pe viitor să opteze pentru o carieră militară acesta ne-a relatat că: „Mi-a fost foarte interesant și am rămas surprins de cele văzute. Cu toate acestea, profesia de militar nu-mi este aproape, deoarece când voi fi mare îmi doresc să devin un fotbalist renumit”, ne-a spus elevul.

De menționat că activitatea respectivă contribuie la educația militaro-patriotică și civică a tineretului premilitar, precum și la promovarea imaginii Armatei Naționale în societate.

Locotenent major Irina ȚURCAN

ARMATA OAMENILOR DE VALOARE

Nu este simplu să fii militar și doar cei înzestrați cu caractere puternice ajung să-și numere anii de activitate și realizările îndeplinite de-a lungul carierei. Un exemplu elocvent este și colonelul Eduard Loghin, comandantul Centrului Militar Municipal Chișinău.

Primul contact cu lumea militară l-a avut în anul 2001, fiind admis la Colegiul Militar, actualmente Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”. În timp ce-și amintește de anii de studenție, simt o doză de nostalgie în vocea lui. Spune că a fost frumos și că prietenii adevărați încheiate atunci nu s-au destrămat după absolvire. În ziua admiterii, forfota mare a început de la primele ore ale dimineții, iar lupta pentru un loc a fost destul de grea: „În acea vreme, studiile militare erau foarte solicitate. 7 candidați pentru un loc...și situația demografică în țară era alta. Armata a fost singura opțiune valabilă pentru mine, deoarece eram un tânăr mai milităros, dacă putem spune așa. Am dorit să fiu util societății și consider că profesia aleasă este una onorabilă... Ce poate fi mai mare decât să-ți aperi Patria. În cadrul specialității transmisiuni am pus temelie cunoștințelor din militărie”. Totodată, ofițerul a remarcat că instituția l-a pregătit nu doar pentru armată, dar și pentru viață, conștientizând puterea pașilor mărunți în ecuația succesului: „Mi-a schimbat viziunile și m-a călit ca personalitate, oferindu-mi calitățile necesare depășirii tuturor greutăților, indiferent de natura lor. Colegiul a fost cea trambulină care m-a mișcat către maturitate, asigurându-mi studii de calitate și o experiență de neuitat, valoarea căreia nu se pierde nici peste atâtea ani. Am avut profesori/ofițeri foarte bine pregătiți care ne-au lăsat „comori” informaționale nesecate, în diferite specialități ale științei militare. Ei au contribuit prin propriul exemplu la formarea mea profesională, fapt pentru care le sunt recunoscător.”

După finalizarea studiilor, în 2004, soarta l-a dus în Brigada „Moldova”, unde și-a început activitatea în calitate de comandant de pluton, iar între timp a urcat pas cu pas pe scara ierarhică. Toată cariera sa și-a ghidat-o după un obiectiv bine stabilit, țel pe care îl urmărește și astăzi: „Indiferent de profesie, trebuie să fii bun în ceea ce faci, să-ți faci lucrul cu dăruire de sine și să fii un model pentru ceilalți. Din motiv că sunt din nordul țării, fost-am repartizat în unitatea respectivă, la funcția de comandant de pluton în cadrul Batalionului de transmisiuni. Calendaristic ar fi doi ani de serviciu în Bri-

gada I Infanterie Motorizată, însă pentru o perioadă fusesem detașat în zona de securitate a Republicii Moldova. La revenire, am continuat să activez în aceeași unitate, fiind avansat treptat, în alte două funcții”.

În vara lui 2010 i s-a încredințat funcția de șef al Secției administrativ-militare Glodeni, iar în cei șase ani a contribuit la cultivarea culturii militare în rândurile generațiilor în creștere. Aceeași misiune a avut-o aflându-se și în centrele militar-teritoriale din Bălți, Orhei și Chișinău: „Promovarea serviciului a fost una dintre prioritățile noastre în acest răstimp. Împreună cu echipa organizam evenimente educativ-patriotice cu participarea recruților, oferindu-le posibilitatea să participe la diferite probe sportive și să-și testeze capacitățile fizice. Odată cu atingerea majoratului sau susținerea examenelor de bacalaureat, mulți dintre ei se încorporau în serviciu în termen sau aplicau la Academia Militară. Disciplina, instrucția, atitudinea sunt reprezentative pentru un militar. Apoi vine rolul nostru, al carieriştilor, să-i învățăm, îndrumăm, și să le „alțoim” în suflet pasiunea pentru lumea cazonă.” În același context, colonelul Loghin a

menționat că în ultimii 13 ani, dincolo de funcțiile deținute în administrare militară, aproape trei, a fost observator în Forțele de Menținere a Păcii în Zona de Securitate a țării.

Pentru o parte din societatea civilă, cariera armelor reprezintă o necunoscută, o profesie bine structurată, cu reguli aspre, însă dincolo de aceste ipoteze se ascunde o lume a posibilităților, a funcțiilor în creștere, cu oportunități permanente de studii și instruirii desfășurate atât în țară, cât și peste hotarele ei. De multe dintre ele a beneficiat și colonelul Loghin: „Pentru a excela în domeniul ales, cursurile de perfecționare sunt o necesitate absolută. Am aplicat ca să-mi lărgesc orizontul de cunoaștere. Am și un masterat în domeniul administrației publice. Cu certitudine mereu avem ceva de învățat. Un ofițer, și nu doar el, poate avea de învățat de la oricine, trebuie să aplecăm urechea la cei cu experiență”.

În familia Loghin, ambii soți sunt parte a sistemului militar. Ba mai mult, tot armata a fost cea care le-a unit destinele: „Mi-am cunoscut soția în timpul serviciului la Cocieri. M-a cucerit prin blândețea și inteligența sa, iar din marea noastră dragoste s-a născut scumpul nostru fecioraș Liviu-Ion. Adaptivitatea și flexibilitatea sunt două dintre trăsăturile specifice domeniului. Odată cu schimbarea locului de serviciu în altă garnizoană din țară, militarii sunt

urmați de membrii familiei către noua destinație care temporar este numită – acasă... astfel am făcut și eu. Ei mi-au fost mereu alături”.

În aceeași ordine de idei, ofițerul mi-a împărtășit că împreună cu soția își educă feciorul în spirit patriotic, cultivându-i în suflet cele mai bune calități omenești. De asemenea, îl susțin în pasiunea sa pentru muzică și îi sunt alături cu povețe părintești: „Motivația se naște prin exemple, iar performanța vine doar prin sacrificiu. De acest fapt este convins și feciorul meu, tânăr pasionat de acordeon, care ne duce faima în întreaga țară, precum și peste hotarele ei. Talentul l-a moștenit de la bunica sa, regretata mea mamă, iar la cei 16 ani Liviu a reușit să obțină numeroase locuri de frunte și să se remarcă printre semenii. Muzica pentru el este un hobby, după finalizarea liceului urmează să-și aleagă domeniul de studii”.

Colonelul Eduard Loghin are o carieră militară ce poate fi luată drept model de orice tânăr cu epoleți care își dorește să se dezvolte și să-și demonstreze capacitățile. În acești 23 de ani ar fi putut renunța la armată, să fugă în mediul civil, dar a ales siguranța zilei de mâine și să poarte în continuare haina militară.

Steluța MOSCALCIUC

CE MAI CITEȘTE ARMATA?

Pasiunea pentru lectură nu mai constituie o prioritate pentru tânăra generație. Tehnologiile moderne fură mai tot timpul liber și puțini se pot lăuda cu faptul că citesc cu regularitate. Totuși, în armată, spre exemplu, cărțile nu rămân prea mult uitate pe rafturile bibliotecilor. Din dorința de a se instrui mai aprofundat, a petrece eficient orele de pauză sau pur și simplu de a diversifica activitățile zilnice, studenții militari și soldații în termen din unitățile Armatei Naționale aleg să stea în compania unor cărți bune.

Cea mai mare și bine dotată bibliotecă din Armata Națională o găsim în incinta Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, având un fond de circa 55 000 exemplare. De asemenea, aceasta dispune și de o sală de lectură dotată cu mijloace tehnice de calcul conectate la internet. Colecția de carte a bibliotecii este cu regularitate actualizată cu noi volume de ultimă apariție, afirmă studentul Efim Panfile, unul dintre cititorii fideli. *„Fiind un viitor ofițer al armatei, timpul liber îl dedic pregătirii de specialitate. Instituția noastră dispune de toată baza material-didactică necesară instruirii studenților. Dincolo de aceasta, îmi place să citesc biografiile fotbaliștilor renumiți care, deși provenind din familii modeste, au reușit să urce cele mai înalte trepte ale succesului”,* spune Efim.

Biblioteci amenajate cu bun gust găsim în majoritatea unităților militare. În lipsa acestora, soldații pot face rost de cărți de pe rafturile aflate în odăile de odihnă, existente la fiecare etaj al blocurilor de cazarmă. Sergiu Potîrniche din Brigada II Infanterie Motorizată „Ștefan cel Mare” a relatat că pentru el cititul este o metodă de relaxare, iar câteva pagini sunt suficiente pentru gimnastica zilnică a creierului. *„De când sunt militar, acord mai mult timp dezvoltării mele intelectuale și fizice. Sunt fascinat de cărțile de ficțiune istorică. Cartea pe care o citesc este „Shogun” de James Clavell. Subiectul reflectă povestea unui pilot englez a cărui navă eșuează pe coastele Japoniei, unde întâlnește doi oameni care îi vor schimba viața: un războinic aflat în căutarea puterii și o interpretă sfâșiată între două stiluri de trai și două iubiri complet diferite. Acumularea cunoștințelor noi este unul dintre cele mai importante motive pentru care citesc. Cărțile sunt o sursă bogată de informații. Mă bucur că unitatea noastră militară dispune de o bibliotecă cu o varietate largă de cărți, unde fiecare soldat este așteptat să-și savureze porția de lectură. De asemenea, avem cărți și în salonul de odihnă”. În context, tânărul a recomandat trei ediții care trebuie neapărat citite de fiecare dintre noi: „Shogun”, „Tehnologia vieții: o carte pentru eroi” și „Arta manipulării”.*

Și Brigada I Infanterie Motorizată „Moldova” pune la dispoziția cititorilor zeci de titluri de carte din categorii di-

versificate. Soldatul clasa II Victor Diacioc îndeplinește de opt luni serviciu militar în termen și spune că pentru el lectura este o formă de evaziune din realitatea cotidiană, în care își regăsește liniștea și inspirația. *„Îmi aleg o carte conform la trei criterii: titlu intrigant, final neașteptat și nu în ultimul rând în baza recomandărilor unor camarazi. Practic, nu trece nicio zi fără să citesc măcar 10 minute. Fantasy și biografie sunt genurile pentru care optez. După finalizarea „Umiliți și obidiți” de Feodor Dostoievski, planific să citesc cărțile din pachetul „Cântec de gheață și foc” semnate de George Martin. Acestea nu se regăsesc la noi în unitate, dar i-am rugat pe părinți să mi le cumpere”,* a subliniat soldatul Diacioc.

În Regimentul Stat Major „General de brigadă Nicolae Petrică” nu există un spațiu care ar putea fi numit bibliotecă, însă rafturi doldora de cărți găsim în fiecare cameră de odihnă. Soldatul Ion Nistoreanu ne-a împărtășit că în pofida unui orar plin de evenimente, își lasă timp și pentru lectura câtorva pagini. La ai săi 19 ani, Ion este un tânăr cu scopuri bine definite și ambiții mari. *„Noi, cei din Garda de Onoare, participăm la diferite evenimente protocolare, ceremonii de acreditare a diplomaților străini, dar și la înmânarea distincțiilor de stat. Pentru a fi totul impecabil e nevoie de multă instruire, uneori chiar și peste program. Din acest motiv, nu mai citesc atât de des cum o făceam în mediul civil. Și totuși, nu înseamnă că uit de „prieteni noștri statornici”, vorba lui Mihail Sadoveanu. Ultima carte citită a fost „Râul de sânge” scrisă de Valentina Ursu. Am găsit-o aici în multe exemplare, și reflectă acțiunile de luptă de la Nistru din anul 1992. Mulți dintre camarazii mei au parcurs-o, iar împreună am reflectat asupra momentelor descrise cu lux de amănunte în cele peste 160 de pagini”. În timpul discuției, militarul a ținut să menționeze că după finalizarea serviciului în termen, va fi angajat pe contract în brigada infanteriștilor din nordul țării.*

Soldații intervievați au mai comunicat că în unitățile în care deprind arta militară, nu sunt singurii pasionați de lectură, iar pentru acești camarazi, cărțile reprezintă unul dintre cele mai interesante subiecte de discuții.

Steluța MOSCALCIUC

MÂNDRI CĂ VORBESC ROMÂNEȘTE!

„În cercul meu familial și de prieteni s-a discutat mereu în rusă și nu am simțit necesitatea de a cunoaște o altă limbă” - așa se îndreptățesc majoritatea reprezentanților minorităților, atunci când sunt întrebați de ce nu cunosc limba statului „mamă”. Același gând îl împărtășeau și ostașii armatei, care până a veni la cătănie nu stăpâneau mai deloc limba de stat. Totuși, ajunși încazarmați, cu puțin efort și ajutorul camarazilor, astăzi se mândresc că au reușit să o învețe. În unitățile militare din Armata Națională îndeplinesc serviciul în termen cetățeni de etnie ucraineană, găgăuză, rusă, dar și alte minorități.

În contextul Zilei Limbii Române ne-am propus să cunoaștem tinerii pentru care armata este nu doar o școală de militarie, ci și una de română. Discutând cu un grup de angajați gradăți din Tabără 142 din capitală, aceștia au precizat fără echivoc că în cadrul Armatei Naționale se vorbește în limba de stat, însă pentru o adaptare mai ușoară în colectiv și în viața cazonă, inițial soldaților le sunt explicate obligațiunile funcționale și în rusă, dar, încă din primele zile sunt încurajați să le însușească în limba oficială a Republicii Moldova.

Un exemplu elocvent în acest sens este și soldatul clasa III Alexandru Florea din Regimentul Stat Major „General de brigadă Nicolae Petrică”. Tânărul spune că deși cunoștea puțină română, startul serviciului a fost destul de solicitant. „Am început cu o foaie albă, și la propriu, și la figurat. Am reușit să prind firul, avându-i alături pe cei mai buni comandații, adevărați părinți, călăuzitori ai traiectoriei profesionale. În perioada cursului de integrare m-au sprijinit și chiar dacă nu sunt obligați să-mi vorbească în limba rusă, au făcut-o. Acum deja nu am nevoie de „serviciul traducerii”, (zâmbește scurt și continuă să vorbească pe același ton cald și prietenos). Cu siguranță, toți cetățenii acestui stat trebuie să cunoască limba română, indiferent de rădăcinile etnice. Fiind în armată am conștientizat că e de datoria noastră să vorbim românește și e o lipsă totală de respect să solicitem interlocutorul să-ți răspundă după bunul plac”, a menționat Alexandru Florea.

Soldatul clasa III Natan Pilipici, originar din orașul Florești, îndeplinește datoria constituțională în Brigada „Ștefan cel Mare” și spune că nu știa deloc a vorbi în română, iar datorită susținerii echipei unității, astăzi, la 11 luni de cătănie, întreținerea unui dialog nu mai este o provocare: „Spre rușinea mea, până a fi încorporat, pentru mine limba română se limita la „Buna ziua”, „Ce mai faci?” și „La revedere”. Provin dintr-o familie moldo-ucraineană, în sânul căreia s-a vorbit mereu în rusă. Am învățat într-o școală cu predare tot în aceeași limbă, iar la vârsta de 11 ani am emigrat în Federația Rusă, acolo continuându-mi studiile.

În 2022 revenit-am în Patrie pentru a merge la armată. Primele zile nu au fost dificile, dar extrem de dificile, însă cu ajutorul superiorilor și prietenilor de armă, am reușit însușirea teoriei necesare unui apărător al țării. Acum, dacă mă întrebați, nu mai am nevoie de asistența nimănui pe post de traducător. Lăsând modestia la o parte, pot spune că am o română mai bună decât a unora care au învățat-o din fragedă copilărie”. Natan a mai comunicat că este recunoscător armatei, deoarece datorită ei a deprins nu doar arta militară, dar și a însușit limba oficială de stat.

Și în Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” întâlnim tineri din aceeași categorie. Deși studiile sunt doar cu predare în limba română, unii, din dorința de a construi o carieră în domeniul militar, se încumetă și depun tot efortul pentru a-și îndeplini visul. Cel mai dificil e în timpul cursului de inițiere, desfășurat tradițional până la depunerea jurământului militar și începutul primului an de studii, susține studenta anului III Victoria Priseajniuc, moldoveancă din nordul țării. „Învățam la Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni, Edineț (cu predare în limba rusă) când am auzit pentru prima dată despre academia militară. După o lungă discuție cu familia și o analiză a aspectelor pro și contra, am hotărât să merg la unica instituție de învățământ militar superior din țara noastră. Un domeniu absolut nou, un mediu de viață nou...și oameni noi. Totul atât de străin, dar care în timp mi-a devenit atât de aproape”. În aceeași ordine de idei Victoria a dezvăluit că în anul I de studii orele libere le petrecea traducând cu ajutorul calculatorului, conspectele scrise în sălile de studii. Terminologia de specialitate îi făcea și mai dificilă situația, dar a avut motivație și a izbutit.

Întrebați de ce nu reușesc elevii să învețe limba română în timpul orelor la școală, militarii și-au argumentat poziția prin insuficiența timpului destinat instruirii, dar nu neagă nici lipsa de interes din partea acestora, în condițiile în care nu întâmpină dificultăți în viața cotidiană.

Steluța MOSCALCIUC

ÎNTREBĂRI SIMPLE DESPRE UN **RĂZBOI COMPLICAT**

8 DE CE-URI DESPRE RĂZBOIUL DE PE NISTRU

Când răspunsurile la anumite întrebări întârzie să apară, ele devin mai insistente și se multiplică. Tinerii, inclusiv soldații în termen, aud despre un război de acum 30 de ani, pe Nistru. Imaginea aceluși eveniment e confuză, mai ales că curiozitățile lor sunt modest satisfăcute de internet, de profesori și de alți formatori de opinie.

Am adunat și am grupat întrebările ostașilor din diferite unități militare. Primele 9 s-au regăsit într-un articol din luna martie 2023. Următoarele 8 le actualizăm aici:

1 De ce a fost ales anume acel teritoriu pentru desfășurarea luptelor?

Regiunea din stânga râului Nistru, numită Transnistria, are o pornire detașată încă din 1917. A fost terenul experiențelor comunismului sovietic. Invaziile succesive, însoțite de atrocități, ale bolșevicilor, albgardiștilor, cazacilor au avut impact de lungă durată asupra mentalității colective locale, menționează istoricul Octavian Țicu într-un interviu pentru Europa Liberă. <https://bit.ly/3RUonPi>

Prin Transnistria Rusia are cale de acces spre Europa, susține politologul Ernest Vardanean. <https://bit.ly/3YL7DMY> Rusia de secole se avântă spre vest.

2 De ce separatiștii au atacat poliția?

Deoarece personalul secțiilor de poliție din stânga Nistrului continuau să se conducă de legislația Republicii Moldova, forțele separatiste au decis să formeze un minister propriu de interne. Au creat Direcția de interne transnistrene, respectiv secții locale de miliție; au emis o serie de acte ce contraveneau legislației RM; au întreprins o serie de acțiuni administrative după propriile interese, inclusiv au interzis activitatea structurilor legale de poliție pe teritoriul Transnistriei.

În aproximativ 4 luni, de la 10 decembrie 1991 până în martie 1992, au fost înregistrate 57 de fapte criminale ale gardiștilor asupra polițiștilor. În rezultatul acestora, și-au pierdut viața 4 colaboratori ai poliției, 13 fiind răniți, 40 maltratați, potrivit unei publicații a Agenției pentru Științe și Memorie Militară (AȘMM).

3 De ce nu a intervenit armata imediat?

Procesul de formare a Armatei Naționale era unul lent. Ministerul Apărării a fost creat oficial pe 5 februarie 1992. După numirea generalului Pavel Creangă în fruntea armatei a început formarea primelor 10 batalioane, care au fost trimise ulterior pe câmpul de luptă. Armata Națională se contura organizatoric în paralel cu războiul. Militarii basarabeni, reveniți în Patrie, au participat la acțiunile militare, dar mai mult pe bază de implicări personale, fiind angajați în calitate de comandanți la punctele de comandă, la statul major sau nemijlocit pe pozițiile de luptă, ne informează colonel (r) Vitalie Ciobanu, directorul AIMM

4 De ce a fost necesară aderarea la ONU?

O explicație clară ne oferă autorii cărții „Omagiu și Recunoștință”: „La 2 martie, sesiunea a 46-a a Adunării Generale a ONU a admis Republica Moldova, prin aprobare unanimă, în familia Națiunilor Unite. Admiterea țării noastre la ONU însemna, în mod implicit, condamnarea enclavelor separatiste la un anonimat categoric și anularea, pentru totdeauna, a oricăror iluzii ale acestora de a fi admise cândva în lumea civilizată.” Se miza pe contribuția instituției internaționale și la deescaladarea conflictului militar.

5 De ce tancurile, ce aparțineau Moldovei, au rămas în stânga Nistrului?

În anii '90 Moldova analiza care variantă e mai potrivită: crearea unor structuri paralele cu armata sovietică, după exemplul țărilor baltice; naționalizarea unităților militare, după modelul Ucrainei, sau una proprie. Potrivit unui document NATO Armata Națională avea dreptul să dețină maximum 210 tancuri, 210 vehicule blindate de luptă, etc. Dacă s-ar fi renunțat la potențialul militar sovietic, cheltuielile pentru procurarea acestui armament ar fi fost enorme. (sursă: Organizarea Instituției Militare a RM).

Deci, s-a decis că: „Ceva trebuia restituit Moscovei, ceva trebuia păstrat pentru Ministerul Apărării al Republicii Moldova și ceva transferat către instituțiile civile”, își amintește generalul Ion Costăș: „Am hotărât ca 90% din patrimoniul situat pe malul drept al râului Nistru și aproximativ o treime din cel de pe malul stâng să fie transferate Armatei Naționale a Moldovei.”

Însă, când s-a semnat decretul de constituire a Armatei Naționale, rușii au trecut tancurile și toată artileria grea, logistica solidă în partea stângă a Nistrului, lăsându-ne cu buza umflată, susține domnul general într-un interviu pentru „Zona de Securitate”.

6 De ce Chișinăul vindea armament Tiraspolului?

Mai întâi trebuie să menționăm că la Chișinău activau cele mai mari uzine: Mezon, Signal, Sciotmaș, o parte din Alfa și cea de tractoare, care în paralel, în secret, erau orientate spre producția de piese pentru industria de apărare. (pentru informații suplimentare accesați link-ul: <https://www.mold-street.com/?go=news&n=14791>)

Atractivă era și afacerea cu armamentul deja existent în partea dreaptă a Nistrului. Or oameni, care pun banul mai presus de orice, existau suficienți la acea vreme. În țară încă era haos, condiții favorabile oportuniștilor, sugerează generalul Ion Costaș: „În timp ce oamenii de rând se împușcau între ei în tranșee, autoritățile complotau și fraternizau în culise cu milițienii din Transnistria, încălcau legile și instrucțiunile în numele relațiilor personale, trădau

interesele poporului, care alesese calea independenței.”

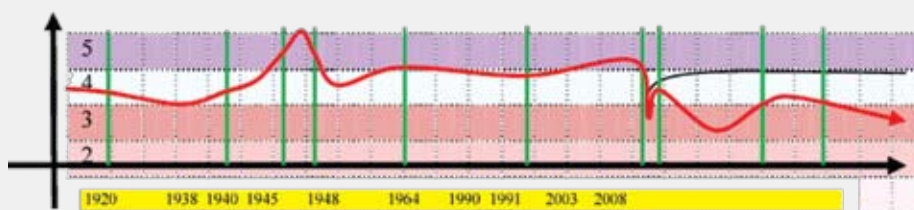
Ex-ministrul Apărării exemplifică câteva cazuri de scurgeri de informații sau metode prin care tehnica ajungea în mâna separatiștilor: „De regulă, armamentul și tehnica erau transferate în stare neutilizabilă, se întâmpla ca ele să fie deteriorate în mod deliberat... Am prezentat deja multe cazuri în care tehnica militară rusească era transferată public la Tiraspol.” În aceeași ordine de idei intervine și generalul Anton Gamurari: „Înainte de începerea conflictului, dispuneam de aproximativ 30 de transportoare blindate, iar Guvernul a decis să achiziționeze din Arzamas încă 14 pentru brigadă. În februarie 1992, am trimis un grup de specialiști după mașini. Însă informațiile - cum, când, cu ajutorul cui? - s-au scurs la Tiraspol, iar despre acest lucru, la rândul nostru, am aflat și noi.”

7 De ce a trebuit să fie acel război?

Cauza principală a începerii războiului era tendința de revenire la imperiul sovietic, politica de reîmpărțire a sferelor de influență între marile puteri, catalizate, la rândul lor, de grupările mafiot. Forțele procomuniste nu se puteau resemna cu noua situație, căutând diferite moduri de revenire la tradițiile și hotărârile vechi. Susținătorii locali ai acestor idei erau simple marionete în mâinile „marilor minți” de la Moscova. (Omagiu și Recunoștință, 2017)

Războiul de pe Nistru din 1992, ca și alte războaie, sunt declanșate pentru a provoca frică, haos, distrugerii, condiții ce-i fac pe oameni mai supuși, mai vulnerabili, mai influențabili.

„Societatea omenească nu s-a aflat niciodată într-o stare de normalitate, adică absența totală a tensiunilor, crizelor și conflictelor”, susține dr. Gheorghe Văduva în cartea sa „Război și Cunoaștere”, oferindu-ne și o confirmare grafică:

Legenda

5	Război
4	Război Rece
3	Criză
2	Precriză
1	Normalitate

De altfel, Petre Otu în sinteza sa „100 de bătălii din istoria românilor” ne amintește că de la apariția omului pe pământ au avut loc peste 14 mii de războaie și doar 292 ani de pace.

8 De ce este un “război înghețat” și până la moment?

După încetarea luptelor, la 21 octombrie 1994, Republica Moldova și Federația Rusă au semnat un acord, ce prevedea retragerea armatei a 14-a de pe teritoriul țării noastre și stabilirea unui statut special pentru „regiunea transnistreană”. Acordul nu a fost ratificat de Federația Rusă, respectiv el nu a intrat niciodată în vigoare.

Timp de 30 de ani s-a pompat la greu în propagandă. Moscova și Tiraspolul abordează univoc caracterului

războiului de pe Nistru, iar Chișinăul – ambiguu, opinează politologul Anatol Țăranu. <https://bit.ly/3xmfvbK>. Faptul că până și forțele proeuropene actuale se incurcă în formulări, indică cât de profundă e influența războiului informațional și cât de justificate sunt întrebările soldaților față de acest subiect.

Liuba VICOL

Foto din arhiva Agenției pentru Știință și Memorie Militară

CINE ȘTIE CARTE?.. ÎN ARMATĂ

Pe 8 septembrie marcăm Ziua Mondială a Științei de Carte și a Literaturii. Încă în 1965 miniștrii educației din diferite țări au lansat inițiativa de a eradica analfabetismul prin programe comune și separate. Progrese sunt, dar întrucât pentru ocuparea unui loc de muncă se solicită tot mai multe competențe, alfabetizarea reprezintă o prioritate a programului UNESCO.

Potrivit unui studiu, publicat în ianuarie 2023, (<https://ro.ripleybelieves.com/list-of-countries-by-literacy-rate-229>) din cele cca 200 de state analizate, 7 au gradul de 100% de alfabetizare, majoritatea – până la 90%, printre care e și Moldova cu poziția 28.

În Armata Națională sunt ostași pentru care cartea e ca soarele – dorită în fiecare zi. În condiții de armată acest lucru este imposibil. Dacă un tânăr vizitează biblioteca 2-3 ori pe perioada serviciului militar, atunci consider că e de bine, susține bibliotecara din unitatea nordică, Svetlana Cuțaia: „Anual cumulativ din ambele recrutări înregistrez câte 100-110 abonați. Ei vor să citească, mai ales literatură fantastică, istorică, însă nu au timp. Mai merg eu în cazărmi și le repartizez reviste, cărți. Suplimentar, îi încurajez prin concursul „Cel mai bun cititor” și desfășurăm activități, cum ar fi ziua bibliotecarului”.

Eforturi bazate pe realitățile locale se fac în brigada sudică. Pentru a atrage soldații în lumea cunoștințelor locotenent major Oleg Danilceac face periodic prezentare de cărți, organizează ore de dictare, eseuri și întâlniri tematice la bibliotecile din oraș, cum a fost cea recentă „Armata pe înțelesul copiilor”. Un proiect mai nou este biblioteca în aer liber. Cărțile expuse la vedere vor îndemna tinerii să le răsfoiască, completează optimist șeful interimar S5/9, serviciu relații militar-civice.

În Armata Națională activează 7 biblioteci de unitate. Din păcate, ofertele lor sunt limitate, dar... important omul să vrea și să poată citi/scrie, posibilități de a cunoaște și a descoperi se găsesc.

APĂRAREA CURGĂTOARE

Pe 30 septembrie 2023 celebrăm Ziua Mondială a Râurilor. Dincolo de utilitatea sa alimentară, economică, ecologică, turistică, etc, apele curgătoare sunt un aliat în securitatea militară a unei țări. El poate servi ca o linie naturală de apărare și în același timp o cale de atac. Bunăoară, Canalul Mâncii a fost folosit în trecut pentru a invada Insulele Britanice sau râul Rin a fost un apărător de nădejde pentru Germania în al Doilea Război Mondial.

În ceea ce privește râurile Prut și Nistru, aceste erau puncte strategice în relații internaționale încă din timpurile lui Petru cel Mare, susține în lucrarea sa „Influența spațiului geografic în desfășurarea operațiilor militare pe teritoriul național” colonel (r) Iurie Ciubara: „Un râu inaccesibil... oprește sau împiedică deplasarea; terenul adiacent ne per-

mite să utilizăm râul în calitate de obstacol. Aceste condiții constituie un avantaj tactic”.

Importanța râurilor nu este exagerată nici din punct de vedere tactic, nici din punct de vedere logistic. Unitățile puteau fi aprovizionate sau soldații transportați mai rapid pe calea controlată a apei. Așadar, multe bătălii au fost și pot fi pierdute sau câștigate grație unei manevrări iscusite a râurilor.

Ca fapt divers, amintim că pe râul Prut, punctul de trecere a frontierei de stat Leova – Bumbăta a fost amenajat cu pod de pontoane și este gestionat de militarii Armatei Naționale.

Rețeaua hidrografică din țara noastră include peste 3000 de râuri și râulețe, dintre care 10 au lungimea de peste 100 km. Principalele sunt Nistru, Prut, Râut, Cogâlnic, Bâc și Botna.

Rubrică realizată de Liuba VICOL

